

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/57/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721200650
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8721200650.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci v právnej veci žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D., E. XX, proti žalovanému F. D., nar. XX.X.XXXX, bytom G. H., F. I. A. XXX/XX, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. XXX/X/XXXX – 87 zo dňa 01.07.2022, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch I. a III.

P r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% vo vzťahu k žalovanému.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

„I. Žalovaný je p o v i n ň ý upustiť od neoprávnených zásahov do osobných práv žalobcu spočívajúcich vo zverejňovaní osobných údajov o osobe žalobcu, zverejňovaní jeho fotografií, videí a audio nahrávok, v ktorých uvádza, že žalobca je podvodník a zlodej, že je trestne stíhaný, a že iných okráda a klame a zdržať sa takéhoto konania v budúcnosti.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žiadna zo strán n e m á p r á v o na náhradu trov konania.“

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 11, § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že nebolo sporné, medzi stranami sporu, že žalovaný zriadil webovú stránku J., ktorej prevádzkovateľom je spoločnosť G.. Žalovaný zároveň mal možnosť regulovať obsah tejto stránky, a v minulosti na tejto stránke zverejnil video týkajúce sa osoby žalobcu, a aj na webovej stránke J.. Strany zhodne potvrdili, že v priebehu konania uvedené video bolo stiahnuté z webovej stránky. Spornou otázkou medzi stranami bolo to, či obsah webovej stránky J. je spôsobilý zasahovať do osobnostných práv žalobcu, alebo nie. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 691/2016, a na uznesenie NS SR sp.zn. 4Cdo/149/2009. V rámci realizácie slobody prejavu je možno podrobiť určitú osobu aj kritike, musí ísť však o prípustnú a oprávnenú kritiku, vecnú, konkrétnu primeranú, a obsah a forma nesmie vybočovať z hraníc nutných na dosiahnutie cieľa. Súd prvej inštancie vychádzal z reálnych teraz vecí, a dospel k záveru, že vecná kritika má vychádzať z reálnych, či pravdivých podkladov, a z týchto potom vyvodzuje sa zodpovedajúci záver pre hodnotiaci úsudok. K tomu, aby kritika mohla byť považovaná za oprávnenú je nevyhnutné, aby ten, kto poskytuje informáciu pravdivo a úplne opísal skutkový stav deja, tak aby príjemcovi informácie umožnil urobiť si

vlastný úsudok. Žalobca teda tvrdil, že na základe zverejnenia príspevkov na webovej stránke J., došlo k zásahu do jeho osobnostných práv, a išlo o neoprávnený zásah. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie vedené na Okresnom súde Poprad pod sp.zn. 7C/24/2017, ktoré je právoplatne skončené, a kde sa prejednával skutkový stav, ktorý mal vplyv na informácie, ktoré žalovaný na tejto stránke zverejňoval. Dospel k záveru, že skutkový stav nebol v príspevku uvedený úplne, keďže z výpovedí strán vyplynulo, že zo strany žalobcu bola vrátená časť finančných prostriedkov, čo však už žalovaný neuviedol a navodil dojem, že žalobca mu neuhradil žiadne finančné prostriedky. Žalovaný tvrdil, že mali mu byť uhradené aj ďalšie platby zo strany žalobcu, a titulom nedodržania záväzkov uverejnil článok, čo však zo zmluvy nevyplýva. Nie je zrejmé, či platby zo strany žalobcu boli žalovaným zúčtované na príslušenstvo, a či nedošlo k zmene výšky istiny. Uvedené príspevky nemožno považovať za oprávnenú kritiku, vzhľadom na formulácie v nich obsiahnuté, pretože nenechávajú priestor na vytvorenie úsudku prijímateľovi informácie. Podsúvajú sa informácie vtom zmysle, že žalobca nemal v úmysle peniaze vrátiť, aj keď toto tvrdenie nebolo potvrdené žiadnym relevantným dôkazom. Žalovaný opakovane na adresu žalobcu používal výrazy ako podvodník, zlodaj a podobne, ktoré nesporne vyznievajú hanlivo k osobe žalobcu, a presahujú rámec oprávnenej kritiky. Ako nepravdivá sa ukázala informácia týkajúca sa trestného stíhania žalobcu, keďže vo vzťahu k žalobcovi podal trestné oznámenie žalovaný, avšak jeho trestné oznámenie bolo odmietnuté, a v konaní nebolo preukázané, že by voči žalobcovi aspoň v jednom prípade bolo na základe podaní žalovaného začaté trestné stíhanie, alebo že by bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie pre konkrétny skutok, a už vôbec nie k právoplatnému odsúdeniu žalobcu. Z tohto pohľadu nemožno považovať príspevky žalovaného za informácie, ktoré by spĺňali charakter oprávnenej kritiky. Navyiac na uvedenej webovej stránke zverejnil žalovaný aj rozhovor s neznámou ženou, ktorá mala byť milenkou žalobcu, a uvedením týchto údajov podľa názoru súdu došlo aj k zásahu na ochranu súkromia žalobcu.

3. Právo na súkromie u každej osoby spočíva v práve fyzickej osoby samostatne sa rozhodnúť podľa vlastného uváženia, či a v akom rozsahu majú byť skutočnosti z jej súkromného života sprístupnené iným alebo zverejnené. Informácie zverejnené žalovaným o tom, že žalobca má mať milenkú, ktorá s ním bola tehotná žiadnym spôsobom nesúvisia so skutkovým dejom požičania peňazí a nijako nemôžu napomôcť deklarovanému cieľu, ktorý chcel žalovaný dosiahnuť.

4. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že príspevky žalobcu vzhľadom na ich obsah, použité výrazy, uvedenie nepravdivých skutočností ohľadom trestných stíhaní žalobcu presahujú svojou intenzitou mieru oprávnenej kritiky, nenapĺňajú účel, ktorý chcel žalovaný zverejnením príspevkov na stránke dosiahnuť a zároveň sú spôsobilé privodiť žalobcovi ujmu tým, ako je vnímaný inými osobami, ktoré sa oboznámili s obsahom stránky. Vzhľadom na uvedené súd považuje uvedené príspevky žalobcu za prejavy, ktoré presahujú ústavou garantovanú slobodu prejavu a sú neoprávneným zásahom do ochrany osobnosti žalobcu, a to do práva na ochranu občianskej cti a súkromia. S poukazom na uvedené súd v zmysle § 13 ods. 1 Obč. zákonníka uložil žalovanému upustiť od zásahov do práva na ochranu osobnosti žalobcu formou zverejňovania informácií o osobe žalobcu na internete a zdržať sa v budúcnosti takýchto zásahov. Pokiaľ žalobca požadoval uložiť žalovanému povinnosť odstrániť z internetovej databázy webovú stránku J., tu je potrebné uviesť, že v zmysle § 217 ods. 1 CSP pre súd je rozhodujúci skutkový stav v čase vyhlásenia rozhodnutia. Na pojednávaní dňa 10.6.2022 bolo preukázané, že uvedená webová stránka už v tom čase nie je funkčná, teda nebolo možné uložiť žalovanému takúto povinnosť, i keď je potrebné poukázať na to, že tak, ako bola žalovanému uložená povinnosť upustiť od zásahov do práva na ochranu osobnosti žalobcu, nepochybne pokrýva aj povinnosť upustiť od prevádzkovania webovej stránky s týmto obsahom v budúcnosti.

5. Vo vzťahu k požadovanej povinnosti odstrániť z internetovej databázy webovej stránky K. video s názvom „A. B., otrasný klamár a zlodaj“ súd poukazuje na to, že každá zo strán má povinnosť predložiť súdu skutkové tvrdenia a na preukázanie pravdivosti týchto skutkových tvrdení predložiť príslušné dôkazy, pričom vecné bremeno zaťažuje každú zo strán ohľadom skutkových tvrdení, ktoré urobila. Žalobca nepredložil súdu sporné video, ani žiadny záznam, z ktorého by bolo možné vyvodiť čo je obsahom videa, teda súd nemal ani možnosť posúdiť, či uvedeným videom došlo k zásahu na ochranu práva osobnosti, alebo nie. Keďže žalobca si vo vzťahu k tomuto tvrdeniu nesplnil dôkaznú povinnosť a navyiac podľa zhodných tvrdení oboch strán už v čase pojednávania 10.5.2022 sa takéto video ani nenachádzalo na uvedenej webovej stránke, súd v tejto časti žalobu nepovažoval za dôvodnú.

6. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietol ako nedôvodnú, keďže už otázka upustenia od zásahu do práva na ochranu osobnosti a zdržiavania sa týchto zásahov v budúcnosti bola zisťovaná, riešená v rámci konania, a dospel k záveru, že už nie sú splnenie podmienky na vyhovenie v tejto časti podanej žaloby.

7. Výrok o trovách konania bol odôvodnený podľa § 255 ods. 2 CSP. Vychádzal zo záveru, že ani jedna zo strán nemala úspech v celom rozsahu v konaní, preto ani jednej strane nárok na náhradu trov konania nepriznal.

8. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené, teda voči výroku I. Odôvodnil svoje odvolanie tým, že rozsudkom bolo potlačené jeho právo na slobodu prejavu, s poukazom na dokument, v ktorom uviedla L. M. F., G., úvahy o slobode prejavu a súdnej moci. Webová stránka J.. Založil na upozornenie pred správaním jednej osoby, teda žalobcu, ktorý si požičal od neho peniaze, a už pri pôžičke vedel, že tieto peniaze už nebude môcť vrátiť, a teda úmysel vrátiť peniaze považoval za klamlivý. Pracuje ako finančný poradca a zistilo sa že bol nad ním vyhlásený osobný bankrot, že sa vedie za 9 rokov voči jeho osobe 25 exekúcií, a toto nemožno považovať za normálne alebo poctivé. Rozsudok súdu prvej inštancie narúša právo na slobodu prejavu a prístup k informáciám, keďže sa nikto nedozvie o osobe žalobcu vo vzťahu k exekúciám a jeho tvrdeniam, či vyjadreniam. Peniaze mu odovzdal do obdobia, kedy mu ich vráti s tým, že sa len vyhol trestnému stíhaniu. Poukázal na článok 26 ods. 2 Ústavy SR. Uviedol, že žalobca ho okradol o peniaze, pri poistke išlo o XXX,- eur. Napriek dohode o tom, kedy mu vráti peniaze tak neurobil. Od roku 2013 si berie úvery z bánk a peniaze mal vrátiť, no tieto neboli vrátené za celé roky až do roku 2017. Nedostavil sa ani na súdne konanie, a preto má za to, že dlhy vo výške XX.XXX,- eur, je iba základná suma, bez výšky úrokov a iných poplatkov. Nakoniec bolo rozhodnuté, že žalobca má vrátiť žalovanému X.XXX,- eur. Nie je to žiaden vymyslený príbeh, je to skutočnosť. Žalobca pracuje ako finančný poradca od roku 2012, preto považoval za potrebné tieto okolnosti, ktoré zistil uviesť aj na tejto stránke.

9. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Uviedol, že vyjadrenia žalovaného sa nezakladajú na pravde, je pravdou, že si požičal peniaze od žalovaného, ale nikdy to nebolo s úmyslom, že mu tieto peniaze nevráti, naopak žalovaný vyžadoval fotky od manželky žalobcu, ktoré podmienila ako dôvod pre uvedené pôžičky. Pritom z časti žalobca nemal vedomosť o tom, že žalovaný X.XXX,- eur požičal z úveru, až neskôr sa to dozvedel a bol ochotný tento úver splácať alebo mu vrátiť sumu, ktorú mal samotný žalovaný vrátiť na úver. Pokiaľ tie peniaze použil inak, to už je jeho problém. Ohľadne peňazí a pôžičiek prebiehalo konanie pred Okresným súdom v Poprade sp.zn. 7C/24/2017. Tam bol zaviazaný žalobca vrátiť žalovanému sumu X.XXX,- eur. V konečnom dôsledku, keď žalobca si urobil sumár, vrátil mu za roky 2012 až 2016 sumu X.XXX,- eur, a za roky, a od mája 2018 do apríla 2019 sumu X.XXX,- eur. Dokopy teda vrátil žalobca žalovanému XX.XXX,- eur. Preto nemôže súhlasiť s odvolaním žalobcu, ani s tým, aby uverejňoval žalovaný osobné údaje, zverejnil fotografie, audio nahrávky, či videá na internete. Považuje to za nevhodné, nesprávne, preto nemôže súhlasiť s odvolaním žalobcu, ani s tým, aby uverejňoval žalovaný osobné údaje, zverejnil fotografie, audio nahrávky, či videá na internete. Považuje to za nevhodné, nesprávne, preto žiada potvrdiť rozsudok, a ako dôkaz o úhradách predložil súdu výpis z účtu.

10. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý trval na odvolaní. Vyjadrenia žalobcu sa nezakladajú na pravde. Opakovane si požičiaval peniaze, ktoré potom nevrátil. Fotky jeho vtedajšej manželky práve ponúkal žalobca žalovanému. Žalovaný nemal iný úmysel, len pred podvodným správaním žalobcu ochrániť varovať ďalších ľudí. Niekoľko rokov mu stránka nevadila, až teraz je pobúrený. Peniaze nevrátil s tým, že pracoval aj pre spoločnosť N. O. D. O., v Bratislave, kde teda mal zarábať, nestalo sa tak. Vyšetrovateľovi tiež neuviedol pravdivé údaje.

11. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 CSP, prejednal rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad ustanovených v § 378, § 379 a § 380 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dôsledne zistil skutkový stav, a na základe zistení v skutkovom stave vec aj správne právne posúdil. Na týchto skutočnostiach sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania.

12. Nateraz z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný v roku 2012 požičal žalobcovi finančné prostriedky vo výške X.XXX,- eur a tiež sumu X.XXX,- eur. Suma X.XXX,- eur bola požičaná na základe písomnej zmluvy o pôžičke a suma X.XXX,- eur bola poskytnutá postupne, ešte pred uzavretím zmluvy o pôžičke.

Strany sporu uvádzali rozdielne tvrdenia ohľadom toho, či a v akom rozsahu bola pôžička vrátená. Na Okresnom súde Poprad prebiehalo konanie pod sp. zn. 7C/24/2017, v ktorom sa žalovaný domáhal od žalobcu zaplata sumy X.XXX,- eur. V konaní strany sporu uzavreli zmier, na základe ktorého sa žalobca (v uvedenom konaní v postavení žalovaného) zaviazal zaplatiť žalovanému (v uvedenom konaní v postavení žalobcu) sumu X.XXX,- eur v mesačných splátkach po XXX,- eur splatných vždy do 15. dňa v mesiaci, a to počnúc mesiacom máj 2018.

13. Podľa tvrdenia žalobcu, žalovaný v roku 2017 zriadil webovú stránku „J.“, na ktorej zverejšoval nepravdivé údaje o žalobcovi. Podľa žalovaného bola táto webová stránka zriadená až od roku 2018. Žalobca predložil súdu listinné dôkazy preukazujúce obsah stránky (čl. X až čl. X spisu). Z predložených listín vyplýva, že bola zverejnená fotografia žalobcu, jeho meno a priezvisku a bydlisko C. D.. V príspevku žalovaného na stránke sa uvádza, že úlohou tejto stránky nie je ohováranie alebo očierňovanie niekoho - osoby, ale chce varovať druhých ľudí, ktorí by chceli tomuto zlodejovi naletieť. Žalovaný opakovaným na stránke udáva, že žalobca je podvodník, zlodej, že mu dlhuje peniaze a na stránke bol taktiež zverejnený rozhovor s nemenovanou ženou, ktorá mala byť milenkou žalobcu. Žalovaný na pojednávaní dňa 10.5.2022 potvrdil, že print screeny, ktoré predložil žalobca, korešpondujú s obsahom uvedenej internetovej stránky.

14. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

15. Podľa § 13 ods. 1 cit. zákona fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

16. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejednáva vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadom akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený, ale aj povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

17. Odvolací súd v konaní relevantne posudzuje konkrétne dôvody uvádzané v odvolaní, a to či bol zistený skutkový stav správne a úplne a či sa aplikovali správne príslušne právne predpisy, pričom v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument, ale na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR II. ÚS/78/2005).

18. K porušeniu práva na česť môže dôjsť slovom, písmom, obrazom i akýmkoľvek iným konaním difamujúcej (zneuctujúcej, znevažujúcej, dehonestujúcej, diskreditačnej) povahy. Ak k takémuto porušeniu malo dôjsť slovom, treba pri skúmaní primeranosti konkrétneho výroku v prvom rade odlíšiť, či sa jedná o skutkové tvrdenie alebo hodnotiaci úsudok (kritiku), pretože podmienky kladené na prípustnosť každej z týchto kategórií sa líšia.

19. Skutkové tvrdenie sa opiera o fakt, objektívne existujúcu realitu, ktorá je zistiteľná pomocou dokazovania, pravdivosť tvrdenia je teda overiteľná. V zásade platí, že oznámenie pravdivej informácie nezasahuje do práva na ochranu osobnosti, pokiaľ tento údaj nie je podaný tak, že skresľuje skutočnosť, či nie je natoľko intímny, že by odporoval právu na ochranu súkromia či ľudskej dôstojnosti. Z hľadiska pravdivosti skutkových tvrdení nie je nevyhnutné trvať na ich úplnej presnosti, ale je postačujúce, aby celkové vyznenie určitej informácie zodpovedalo pravde, teda stačí, aby pravdivá bola podstatná časť tvrdenia (oznámenia). Porušenie práva na česť, môže byť spôsobené len takými skutkovými tvrdeniami, ktoré sú objektívne spôsobilé privodiť ujmu na cti dotknutého subjektu, v očiach ostatných fyzických osôb, a teda pôsobiť difamačne. Či je určité tvrdenie difamujúce, treba posúdiť nielen podľa použitých výrazov a formulácií, ale podľa celkového dojmu s prihliadnutím ku všetkým súvislostiam a okolnostiam, za ktorých k tvrdeniu došlo.

20. Na rozdiel od skutkového tvrdenia hodnotiaci úsudok vyjadruje subjektívny názor svojho autora, ktorý k danému faktu zaujíma určitý postoj tak, že ho hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti, a to na základe vlastných (subjektívnych) kritérií. Hodnotiaci úsudok nemožno akokoľvek dokazovať,

je však potrebné skúmať, či sa zakladá na pravdivej informácii, či forma jeho verejnej prezentácie je primeraná a či zásah do osobnostných práv je nevyhnutným sprievodným javom kritiky, to znamená, či primárnym cieľom kritiky nie je hanobenie či zneuctenie danej osoby. Treba teda rozlišovať medzi kritikou prípustnou (oprávnenou) a medzi kritikou, ktorá môže tvoriť podstatu neoprávneného porušenia práva na česť (dobrú povesť). Ak má byť kritika prípustná, musí byť vecná, konkrétna a primeraná (zodpovedajúca) čo do obsahu, formy a miesta. Vecnosť kritiky vyžaduje, aby kritika vychádzala z pravdivých skutočností (podkladov) ako premís pre hodnotiaci úsudok. Hodnotiaci úsudok musí byť totiž záverom, ktorý možno na základe uvedených skutočností logicky dovodiť. Konkrétnosť kritiky znamená, že hodnotiaci úsudok sa musí opierať o konkrétne skutočnosti. Primeranosť kritiky čo do obsahu, formy a miesta (použitými výrazmi, formuláciami, spojeniami), znamená, že nevybočuje z medzí nutných k dosiahnutiu sledovaného a zároveň spoločensky uznávaného účelu (cieľa). Skutkové tvrdenia sa opierajú o fakty, objektívne existujúcu realitu, ktorá je zistiteľná pomocou dokazovania, pravdivosť tvrdenia je teda overiteľná. Na rozdiel od skutkového tvrdenia hodnotiaci úsudok vyjadruje subjektívny názor svojho autora, ktorý k danému faktu zaujíma určitý postoj tak, že ho hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti a to na základe vlastných (subjektívnych) kritérií. Aj z rozhodnutí ESLP vyplýva, že hoci nie je možné preukazovať pravdivosť názoru, resp. hodnotiaceho úsudku, aj názor, či hodnotiaci úsudok môže byť excesom a nemusí byť v súlade so slobodou prejavu - a to najmä vtedy, keď hodnotiaci úsudok nemá žiadny faktický (skutkový) základ, od ktorého by sa odvíjal. V rozhodnutiach *De Haes und Gijssels v. Belgicko* a *Feldek v. Slovenská republika* uviedol, že „tam, kde tvrdenie je hodnotiacim úsudkom, môže primeranosť zásahu závisieť od toho, či existuje dostatočný skutkový základ pre napadnuté tvrdenie, pretože dokonca aj hodnotiaci úsudok bez akéhokoľvek skutkového základu, ktorý by ho podporoval, môže byť „neprimeraný.“ (Rozsudok NS SR sp.zn. 4Cdo/57/2022).

21. Žalovaný namietal správnosť záverov rozsudku prvej inštancie vo výroku I. napadnutého odvolaním. Opakovane obhajoval svoje vyjadrenia - príspevky v písomnej, zvukovej alebo obrazovej podobe proti osobe žalobcu, považujúc ich za legitímne. Príspevky žalovaného obsahovali negatívne vyjadrenia na osobu žalobcu, ktoré mali vystríhať iné osoby. Pritom informácie neboli úplné vo vzťahu k finančným prostriedkom a ich vráteniu, trestnému stíhaniu, ktoré proti osobe žalobcu na podnet žalovaného nezačalo. Podstatou posúdenia správania sa žalovaného v súvislosti s jeho zverejnenými informáciami k osobe žalobcu bolo skúmanie, či tieto informácie zodpovedajú skutočnosti. Preto možno súhlasiť s dôvodmi žalovaného uvádzanými v odvolaní (v konečnom dôsledku aj v priebehu konania pred súdom prvej inštancie), že konal v rámci svojho práva na slobodný prejav, keďže toto právo má svoje mantinely a naráža na právo žalobcu na súkromie. Z citovaných rozhodnutí vyšších súdnych inštancií vyplýva záver o oprávnenosti kritiky, ktorá však musí byť založená na preukázaní skutočností zodpovedajúcich pravde. Súd prvej inštancie správne, dôsledne a jednotlivo okolnosti prejednávanej veci vyhodnotil a dospel k správnej právnej závere, na základe zistených skutočností.

22. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že príspevky žalobcu vzhľadom na ich obsah, použité výrazy, uvedenie nepravdivých skutočností ohľadom trestných stíhaní žalobcu presahujú svojou intenzitou mieru oprávnenej kritiky, nenapĺňajú účel, ktorý chcel žalovaný zverejnením príspevkov na stránke dosiahnuť a zároveň sú spôsobilé privodiť žalobcovi ujmu tým, ako je vnímaný inými osobami, ktoré sa oboznámili s obsahom stránky. Vzhľadom na uvedené súd považuje uvedené príspevky žalobcu za prejavy, ktoré presahujú ústavou garantovanú slobodu prejavu a sú neoprávneným zásahom do ochrany osobnosti žalobcu, a to do práva na ochranu občianskej cti a súkromia. S poukazom na uvedené súd v zmysle § 13 ods. 1 Obč. zákonníka uložil žalovanému upustiť od zásahov do práva na ochranu osobnosti žalobcu formou zverejňovania informácií o osobe žalobcu na internete a zdržať sa v budúcnosti takýchto zásahov. Pokiaľ žalobca požadoval uložiť žalovanému povinnosť odstrániť z internetovej databázy webovú stránku J., tu je potrebné uviesť, že v zmysle § 217 ods. 1 CSP pre súd je rozhodujúci skutkový stav v čase vyhlásenia rozhodnutia. Na pojednávaní dňa 10.6.2022 bolo preukázané, že uvedená webová stránka už v tom čase nie je funkčná, teda nebolo možné uložiť žalovanému takúto povinnosť, i keď je potrebné poukázať na to, že tak, ako bola žalovanému uložená povinnosť upustiť od zásahov do práva na ochranu osobnosti žalobcu, nepochybne pokrýva aj povinnosť upustiť od prevádzkovania webovej stránky s týmto obsahom v budúcnosti.

23. Oprávnenosť kritiky majúca povahu skutkových tvrdení závisí v zásade na ich pravdivosti. Základnou otázkou tak ostáva, aké nároky musí spĺňať skutkové tvrdenie, aby ho bolo možné označiť za (ne)pravdivé. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že vzhľadom na podstatu a zmysel slobody prejavu a jej ochrany v demokratickej spoločnosti nemožno kategóriu pravdivosti vnímať maximalisticky

ako požiadavku na absolútny súlad s objektívnym stavom reality, a to v každej situácii a v každom časovom okamihu. Posúdenie, či je určité skutkové tvrdenie v súlade s objektívnym stavom reality, totiž nemôže byť vzhľadom na limity ľudského poznania spravidla nikdy úplne konečné; môže existovať iba väčšia či menšia miera praktickej istoty, že tvrdenie v takom zmysle pravdivé je (obdobne nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2051/14 z 3. februára 2015) (III. ÚS 288/2017).

24. V prípade sporov o pravdivosť skutkového tvrdenia je potrebné vychádzať z určitého reálneho poňatia kategórie pravdivosti, ktoré berie do úvahy kontext celého článku, najmä keďže boli výroky v ňom obsiahnuté založené na spoľahlivých informáciách, ktoré jeho autor k dispozícii skutočne mal alebo ich k dispozícii prinajmenšom mať mohol a mal. Zároveň samozrejme ešte pred tým, ako sú prednesené určité skutkové tvrdenia, by každý mal vyvinúť určité primerané úsilie s cieľom zistenia, či ním prezentované výroky sú pravdivé. Miera tohto úsilia sa pritom môže líšiť v závislosti od toho, aký závažný je zásah hroziaci do osobnostných práv dotknutej osoby alebo v závislosti na osobe autora výroku. To sa však týka len skutkových tvrdení, o ktorých správnosti je ich autor presvedčený, netýka sa to samozrejme vedomého šírenia nepravd. V danom prípade však podľa posúdenia ústavného súdu vo veci konajúce všeobecné súdy podľa týchto kritérií dostatočne nepostupovali a v dostatočnej miere svoje závery nevyargumentovali.

25. Netreba pritom zabúdať ani na tú skutočnosť, ako to vyplýva aj z vykonaného dokazovania pred prvoinštančným súdom, že zo strany sťažovateľky bol žalobcovi poskytnutý priestor na reakciu, teda na spochybnenie či priamo vyvrátenie ňou uvádzaných tvrdení, ktorý ale nevyužil. Opakovane na tomto mieste treba pripomenúť, že vzhľadom na osobu žalobcu – osobu verejného záujmu, resp. relatívnu osobu verejného záujmu, a obsah inkriminovaného článku, ktorý riešil podozrenie jednak z neoprávneného poberania dávok v hmotnej núdzi (verejných prostriedkov) zo strany žalobcu a zároveň poukazoval na podozrenie, že vtedajšie konanie žalobcu predstavovalo účelové správanie v snahe vyhnúť sa splneniu judikovanej povinnosti nahradiť Slovenskej republike škodu v sume XXX.XXX,- eur a zaplatiť peňažný trest vo výške XX.XXX,- eur, takáto záležitosť si svojou povahou nepochybne zaslúži pozornosť i diskusiu verejnosti a je hodná vyššej ochrany, než by tomu bolo napr. len u kritiky povahy čisto osobnej.

26. Aj preto za daných okolností podľa posúdenia ústavného súdu nie je možné z ústavného hľadiska akceptovať záver, podľa ktorého pri hľadaní rovnováhy a proporcionality medzi právom na ochranu osobnosti žalobcu a právom sťažovateľky na slobodu prejavu bolo potrebné uprednostniť právo žalobcu na ochranu jeho osobnosti.

27. Vykonaný test proporcionality zo strany krajského súdu (rovnako ako aj pred ním vykonaný okresným súdom) bol poznačený nedostatkom, ktorý spočíval v tom, že vyvažovanie bolo urobené jednostranne a takmer výlučne z pohľadu (a v prospech) práva na ochranu osobnosti žalobcu a na úkor slobody prejavu sťažovateľky. Zároveň sa takmer vôbec nedostalo „do hry“ ani právo verejnosti na informácie (ÚS SR sp. I. ÚS zn./235/2020).

28. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasnený skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu, uvádzaných účastníkmi konania (Ruiz Toria c. Španielsko z 09.12.1994, séria A č. 303-A, str. 12, § 29). Ústavný súd SR vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné vyjadriť sa k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto pre rozhodnutie vo veci samej boli bez významu.

29. Preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti výrokov I. a III. rozsudku považoval za vecne správny a ako taký bol odvolacím súdom potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1,2 CSP.

30. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, v zmysle zásady úspechu procesnej strany v spore. Keďže žalobca bol úspešný aj v odvolacom konaní, priznal mu odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalovanému.

31. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).